

OBRAZLOŽENJE

NACRTA ODLUKE O BUDŽETU GRADA DOBOJ ZA 2021. GODINU

Zakonski osnov za donošenje Odluke o budžetu sadržan je u članu 31. Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16) kojim se utvrđuje osnov za pripremu i donošenje budžeta.

Grad Doboj je pristupio pripremi Nacrta budžeta za 2021. godinu u skladu sa budžetskim kalendarom i dostavilo Uputstvo za pripremu Nacrta budžeta budžetskim korisnicima u zakonom predviđenom roku.

U Uputstvu je od korisnika zatraženo da zahtjeve usklade sa propisima tj. zakonskim aktima koji regulišu finansiranje djelatnosti koju obavljaju. U zahtjevima je trebalo iskazati i vlastite prihode kao i rashode u skladu sa Pravilnikom o sadržaju pojedinih računa u kontnom okviru za korisnike prihoda budžeta Republike, opština i gradova, budžetskih fondova i fondova.

Pri procjeni budžeta za narednu godinu Odjeljenje za finansije je koristilo sljedeće pokazatelje i pretpostavke:

- Ostvarenje prihoda u 2020.godinu za šest mjeseci,
- Procjena ostvarenja prihoda do kraja 2020. godine,
- Smjernice date DOB-a ,
- Analiza ostvarenja lokalnih prihoda,
- Analiza javne potrošnje i investicije.

U toku izrade Nacrta, obavljene su konsultacije sa budžetskim korisnicima i sagledane okolnosti koje utiču na visinu prihoda uz uvažavanje stavova, politika i prioriteta definisanih usvojenim Dokumentom okvirnog budžeta za period 2021.-2023. godina, kao i Smjericama i preporukama za pripremu budžeta opština i gradova, procijenjen je priliv sredstava u budžet grada Doboj za 2021. godinu.

Poštujući član 15. Zakona o budžetskom sistemu pripremljen je pregled budžetskih sredstva i budžetskih izdataka kroz ekonomsku, funkcionalnu i organizacionu klasifikaciju.

Pri izradi Nacrta budžeta ispoštovan je i princip uravnoteženosti budžetskih sredstava i budžetskih izdataka tj. zbir ukupnih budžetskih sredstava jednak je zbiru budžetskih rashoda tj. budžetske potrošnje što je u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu.

Dana 21.09.2020.godine, aktom broj 02-022-1-1690/20 Ministarstvu finansija dostavljen je Nacrt budžeta na saglasnost. Ministarstvo finansija je aktom broj 06.04/400-974-1/20 od 29.09.2020. godine dostavilo preporuke na Nacrt budžeta grada Doboj za 2021. godinu sa preporukama:

- realnije planirati iznos na ekonomskom kodu 714000-Porezi na imovinu imajući u vidu procjenu izvršenja, odnosno izvršenje iz ranijih perioda i
- dostaviti realnije obrazloženje iz Prijedlog budžeta za 2021. godinu.

Uvažavajući preporuke Ministarstva finansija, na ekonomskom kodu 714000-Porezi na imovinu izvršeno je umanjenje plana sa 1.600.000,00 KM na 1.400.000,00 KM. Plan na

ovom ekonomskom kodu sačinjen je na osnovu izvršenja iz 2019. godine, uz činjenicu da se u saradnji sa Poreskom upravom RS preduzimaju aktivnosti na naplati potraživanja po osnovu poreza na nepokretnosti iz ranijih godina. Vezano za drugu preporuku, Odjeljenje za finansije će prilikom slanja Ministarstvu finansija Prijedloga budžeta za 2021. godinu detaljnije obrazložiti planirane pozicije prihoda i primitaka, odnosno rashoda i izdataka u 2021. godini

PRIHODI

Nacrtom budžeta grada Doboj za 2021. godinu ukupna budžetska sredstva iznose 43.312.000,00 KM što je za 46% manje u odnosu na planirana sredstva I Rebalansa budžeta za 2020. godinu.

U ukupnim budžetskim sredstvima poreski prihodi čine 56%, neporeski prihodi 34%, i primici od nefinansijske, finansijske imovine i zaduživanja 10 %.

Planirani poreski prihodi iznose 24.233.050,00 KM i manji su za 1% u odnosu na planiranja sredstva I Rebalansa budžeta za 2020. godinu.

U strukturi poreskih prihoda, kao jedan od osnovnih izvora prihoda, najveće učešće imaju prihodi od indirektnih poreza 71%, koji čine 40% od ukupno planiranih prihoda.

Planirani iznos indirektnog poreza je 17.250.000,00 KM i na nivou su planiranih sredstva I rebalansa budžeta za 2020. godinu.

Na bazi prosjeka ostvarenja indirektnih poreza u prvih šest mjeseci 2020. godine i uvažavajući smjernice iz DOB-a smatramo da je realna procjena ostvarenja indirektnih poreza za 2021. godinu.

Sa učešćem od 23% u poreskim prihodima planirani su prihodi od poreza na lična primanja, a planirani su u iznosu od 5.500.000,00 KM, dok 6% poreskih prihoda čine prihodi od poreza na imovinu a planirani su u iznosu od 1.434.050,00 KM.

U strukturi poreza na imovinu najznačajnije učešće ima porez na nepokretnosti, a odnose se na poreze propisane Zakonom o porezu na nepokretnosti.

Plan za 2021. godinu zasnovan je na ostvarenju istih u 2020.godini. U 2021. godini poreska stopa se zadržava na istom nivou. Ovaj prihod je lokalnog karaktera i aktivnostima Gradske uprave i poreske uprave PJ Doboj nastojće se povećati naplativost ove vrste prihoda.

Neporeski prihodi su planirani u iznosu od 14.798.950,00 KM i za 13% su manji u odnosu na planiranja sredstva I Rebalansa budžeta za 2020. godinu.

- Prihodi od zakupa i rente planirani su u iznosu od 5.400.000,00 KM i čine 36% neporeskih prihoda, i manji su za 8% u odnosu na planirana sredstva I Rebalansa budžeta za 2020. godinu.

Prihodi od zakupa su planirani na osnovu odluka o zakupu komunalne infrastrukture sa preduzećima „Vodovod“ ad Doboj i „Gradska toplana“ ad Doboj, kao i po osnovu zakupa garaža, poslovnih prostora, javnih površina i ostale imovine Grada. Planirani prosječni mjesečni zakup po ovom osnovu je 140.000 KM.

Prihodi od zemljišne rente su planirani na osnovu rješenja nadležnog organa o visini naknade za zemljišnu rentu podnosioca zahtjeva, i na osnovu potraživanja za zemljišnu rentu

koja dospijevaju u 2021. godini na osnovu donesenih odluka o plaćanju rente i uređenja na odgodu.

- Komunalne naknade i takse planirane su u iznosu od 9.188.000,00 KM i čine 62 % neporeskih prihoda, i manji su za 16 % u odnosu na I Rebalans budžeta za 2020. godinu.

- Naknade za građevinsko zemljište planirane su u iznosu od 4.500.000,00 KM i čine 30 % neporeskih prihoda, i manji su za 28 % od planiranih sredstva I Rebalansa budžeta za 2020. godinu.

U okviru prihoda gradskih organa uprave planirani su vlastiti prihodi budžetskih korisnika u iznosu od 800.000,00, i na nivou su planiranih sredstva I Rebalansa budžeta za 2020. godinu.

U okviru grantova planirani iznos od 40.000 KM i i manji su za 96% u odnosu na planirana sredstva I Rebalansa budžeta za 2020. godinu.

Primici za zemljište planirani su u iznosu od 1.160.000,00 KM. U narednoj godini izvjesna je prodaja više pojedinačnih parcela ukupne površine oko 40.000 m², početna cijena 40,50 KM po m² što ukupno iznosi oko 1.620.000 KM i što predstavlja početnu prodajnu cijenu pa je sasvim realno očekivati ostvarenje u iznosu od 1.160.000,00 KM. U toku 2020. godine rješavane su procedure oko imovinskih odnosa i stvaranje preduslova za prodaju navedenih parcela, dio prodaje imovine biće realizovan u 2020. godini, dok za dio imovine kod koje je riješeno imovinsko pitanje realizacija se očekuje u 2021. godini.

Planirani priliv od prodaje stalne imovine u iznosu od 1.500.000,00 KM odnose se djelom na započetu a nerealizovanu prodaju građevinskih objekata u 2020. godini, s obzirom da realizacija ovih prihoda zavisi od završetka složenih procedura vezanih za rješavanje imovinskih odnosa i uknjižavanje kupljene imovine na kupce. Planirani prilivi se odnosi na priliv od prodaje stanova i poslovnih prostora u vlasništvu grada kao i garažnih mjesta.

U narednoj godini planirana je prodaja 80 garaža a čija prosječna vrijednost po jednoj garaži iznosi 6.000 KM.

Kada su u pitanju poslovni prostori planirana je prodaja 5 poslovnih prostora prosječne površine oko 60 m², sa prosječnom cijenom po m² oko 1.000 KM.

Tako da je realno planirati ostvarenje priliva po ovom osnovu za narednu godinu u iznosu od 1.500.000,00 KM.

RASHODI

Nacrtom budžeta grada Doboj za 2021. godinu planirani su rashodi u iznosu od 43.312.000,00 KM, koliko iznose i planirani prihodi, čime je ispoštovano načelo uravnoteženosti budžetskih sredstava i budžetskih izdataka.

Rashodi po osnovu organizacione klasifikacije sistematizovani su u posebnom dijelu budžeta po nosiocima sredstava, odnosno korisnicima budžetskih sredstava za 2021. godinu.

Kod svih budžetskih korisnika jasno je vidljiva i namjena pojedinih rashoda.

Rashodi za lična primanja planiraju se u iznosu od 11.265.000,00 KM i na nivou planiranih sredstava I Rebalans budžeta za 2020. godinu.

Procjena potrebnih sredstava na ekonomskom kodu 411 100 – Rashodi za lična primanja zaposlenih, u Nacrtu budžeta izvršena je u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/13), Zakonom o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16), Uredbom o kategorijama, zvanjima i uslovima za obavljanje poslova službenika u jedinicama lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/14), Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/17), Pojediničnim kolektivnim ugovorom za zaposlenim u Gradskoj upravi Grada Doboj („Službeni glasnik Grada Doboj“, broj 04/17).

Prilikom procjene rashoda za lična primanja uzeta je u obzir najava Vlade RS o povećanju plata u javnom sektoru u 2020. godini od 5 – 20 %.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga planirani su u iznosu od 7.161.700,00 KM i na nivou planiranih sredstava I Rebalans budžeta za 2020. godinu.

Subvencije su planirane u iznosu od 725.000,00 KM i veće su za 39 % u odnosu na planirane u I Rebalans budžeta za 2020. godinu.

Grantovi su planirani u iznosu od 8.036.000,00 KM i veći su za 7 % u odnosu na I Rebalans budžeta za 2020. godinu.

Doznake na ime socijalne pomoći planiraju se u iznosu od 3.600.000,00 KM i veći su za 3 % u odnosu na I Rebalans budžeta za 2020. godinu.

U okviru budžeta Centra za socijalni rad planiraju se sredstava za finansiranje pomoći od 2.160.000,00 KM koje se odnose na zakonom utvrđene obaveze pojedincima, sredstva za tuđu njegu, kao i iznos od 810.000,00 KM sredstva za zdravstvenu zaštitu, smještaj nezbrinutih lica i druge porodice, naknade hraniteljskim porodicama i ostale pomoći socijalno ugroženim licima a u vezi sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, kao i pomoći sa socijalno ugrožene porodice koje ne ostvaruju prava po osnovu gore navedenog Zakona u iznosu od 80.000,00 KM.

Na ime sredstava budžetske rezerve planirano je 200.000,00 KM, što je ispod 2,5 % ukupno planiranih prihoda što je u okviru propisanih zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske. Način angažovanja ovih sredstava biće definisan Odlukom o izvršenju budžeta.

Rashodi finansiranja i dr. finansijski troškovi planiraju se u iznosu od 1.464.700,00 KM i odnose se na kamate po kreditima koji su u otplati. Plan kamata po kreditima sačinjen je na osnovu otplatnih planova za realizovane kredita kod banaka koje je grad Doboj utrošio za kapitalna ulaganja na svom području.

Izdaci za stalnu imovinu planiraju se u iznosu od 5.278.200,00 KM i manji su za 81% u odnosu na I Rebalans budžeta za 2020. godinu.

Izdaci za otplatu dugova planirani su u iznosu od 4.316.000,00 KM koja se odnosi na otplatu glavnice kredita .

ZAKLJUČAK

Prilikom izrade nacrtu budžeta grada Doboj za 2021. godinu uvažene su potrebe razvoja grada, politika finansiranja potreba od opšteg interesa za grad kao i propisi kojima se

obezbjeđuje osnovna funkcija Organa gradske uprave u cilju ostvarenja optimalnih uslova za blagovremeno i efikasno ostvarivanje prava i obaveza građana.

Pored toga u toku izrade uvažene su sugestije i obrazloženje stavova, politika i prioriteta definisanih usvojenim dokumentom okvirnog budžeta Republike Srpske za period 2021. -2023. godine , dio koji se odnosi na 2021. godinu.

Na osnovu konstatovanog i izloženog , kroz obrazloženje ovog dokumenta, može se zaključiti da je metodološki pristup izradi budžeta za sljedeću fiskalnu godinu zasnovan na računovodstvenim standardima koji regulišu javne finansije i budžetsko finansiranje.

ODJELjENJE ZA FINANSIJE